

Nieuwsbrief 01

Van de voorzitter.

Beste belangstellenden in het BBC,

Het is alweer volop lente, hoewel een oud gezegde luid: “Aprilletje zoet heeft nog wel eens een witte hoed”... we kunnen dus nog wel wat koude verwachten en daar houden onze bijen niet zo van. Wel is er al volop dracht te vinden, ik zie ze al volop binnenkomen met nectar en stuifmeel. Van NBV zie ik ook cursussen zwermverhinderend langskomen, we moet dus rekening houden dat er al vroeg zwermen kunnen ontstaan!

Verder hoop ik dat de wintersterfte dit jaar niet zo groot is, van bevriende imkers hoor ik wisselende verhalen. Dus hopelijk valt het mee en hebben we in 2024 een goed bijenjaar.

Daarom zorg weer goed voor ze en kijk naar biodiversiteit, die is voor ons allen heel belangrijk.

De werken van PUUR PAM

 voor de bijen

**Education is the most powerful
weapon to change the world**

PUUR PAM is een initiatief van Pam Verwoolde. Zij verzorgt natuurprojecten die het onderwijs een sprankelende boost geven. Samen met de kinderen een moestuin aanleggen en verzorgen of een groene workshop verzorgen zijn enkele mogelijkheden die Pam aanbiedt.

Vorm en inhoud past Pam aan naar de wensen van de school. Het BBC heeft met Pam het thema “bijen” aan de activiteiten toegevoegd.

Bijen zijn bestuivers en zorgen dus ook voor ons voedsel. Maar het gaat dan niet alleen over honingbijen maar vooral ook over wilde, solitair levende bijen. Tijdens de workshops komt ook aan de orde hoe we de bijen kunnen helpen.

Op dinsdag 9 april bezocht imker Aat school de Liniedoorn waar hij samen met Pam 6 groepen kinderen ontving en uitleg gaf aan de hand van de schitterende observatiekast.

Een prachtige samenwerking tussen Pam en het BBC.

Meer weten over PUUR PAM. Haar website is een bezoek meer dan waar. www.puurpam.nl.

Email: info@puurpam.nl.

Nieuwsbrief regio Breda en omstreken

Bredaase groene cursus.

Onder de paraplu van “Breda, stad in een park” organiseerde Iris Blom samen met het BBC de “Bredaase groene cursus”

Iris Blom is “stadsgroener”. Deze term geeft aan dat Iris breed bezig is mee te werken aan het vergroenen van onze leefomgeving maar ook de leefomgeving van alle dieren die daar in thuis horen.

Bezoek de website van Iris : www.stadsgroener.nl

Haar werkzaamheden en die van het BBC sluiten dus naadloos op elkaar aan.

De cursus verschilt aanzienlijk van eerdere cursussen “Laat je tuin zoemen” of “Kijk op bijen”.

Er was veel aandacht voor uitwisselen van ideeën en het elkaar inspireren. Natuurlijk was er ook aandacht voor een meer theoretische onderbouwing.

Waarom vergroenen we onze leefomgeving en wat is wenselijk en wat niet.? De term “biodiversiteit” kwam regelmatig aan bod. Ook werd aandacht besteed aan het gebruik van meer inheems plantmateriaal. Belangrijke tips werden uitgewisseld. Per avond werden een aantal initiatieven uitvoerig behandeld. De eetbare tuin kwam aan bod maar ook het mooie initiatief “Hoop Heggen” dat zich beijvert voor het terugbrengen van heggen in ons landschap maar ook in onze eigen tuin. Een heg / haag vergroot het oppervlakte van het groen in onze omgeving. Hagen en tuinafscheidingen zijn eigenlijk verticale tuinen. Daarnaast kwamen een aantal groene deals aan bod. Burgers die het initiatief nemen aan de slag te gaan in de eigen omgeving.

Nieuwsbrief regio Breda en omstreken

Uit de evaluatie bleek dat de cursus is aangeslagen. Iris en het BBC hebben dus een product ontwikkeld dat verder kan worden ingezet. Het plan is om de cursus in diverse wijken van Breda te herhalen. Als

aandenken ontvangen de cursisten een certificaat van deelname. Vier avonden bezig zijn met het opdoen van kennis en het elkaar inspireren nog

meer te doen aan de leefbaarheid van onze tuin, wijk, stad. Meewerken aan "Breda, stad in een park." Bevorderen en herstellen van de biodiversiteit. **Biodiversiteit, de belangrijkste voorwaarde voor het voortbestaan van onze planeet.**

Bredas Bijenhouders Collectief

StadSgroener

Bredase Groene cursus 2024

Over: biodiversiteit, nog meer acties veel bloemen en hulp voor insecten.

Breda Stad in een Park

Nieuws uit de Media

Nationale bijtelling van start, 'helpt van soorten staat op rode lijst'

RTLNieuws 15 april 2024 06:29Aangepast 15 april 2024 11:52

Vandaag gaat de jaarlijkse Nationale Bijentelling van start. Iedereen die een halfuurtje de tijd heeft kan de komende 10 dagen meehelpen om in kaart te brengen hoe het precies met de bij in Nederland gaat: "We weten niet precies wat er rondvliegt."

Het is voor het zevende jaar dat de bijentelling wordt gehouden. De telling wordt georganiseerd door Naturalis, Natuur & Milieu en Stichting LandschappenNL. Deze organisaties hopen dat zoveel mogelijk mensen meedoen door bijen te tellen in hun tuin of op het balkon.

"Op de [website](#) van de Nationale Bijentelling staat uitgelegd hoe het precies werkt. Je vindt er instructiefilmpjes en een bijengids, waarin uitleg staat over verschillende soorten bijen, hommels en zweefvliegen", zegt Koos Biesmeijer, bijenexpert en wetenschappelijk directeur bij Naturalis.

Soorten

Volgens Biesmeijer kan iedereen die een halfuurtje de tijd heeft meehelpen met tellen. "Je kunt online een telformulier invullen, waarop je de verschillende soorten die je ziet kunt aangeven", zegt hij. Voorkennis is niet nodig, "maar het is handig als je vooraf even in het bijenboekje kijkt, zodat je weet welke soorten er zijn."

Volgens de organisatoren wordt de verzamelde informatie gebruikt door onderzoekers om te achterhalen welke soorten bijen in ons land voorkomen en of het goed of slecht met deze soorten gaat. "We weten niet zo goed wat er rondvliegt, of er veel of weinig bijen zijn", zegt Biesmeijer.

Lees ook:

[Bijzondere vondst in Arnhem: twee zeer zeldzame bijensoorten](#)

Rode lijst

Hoe het precies met de bijen gaat is dus niet bekend, maar dat het niet goed gaat is wel duidelijk. "Er zijn 360 bijensoorten in Nederland, waarvan de helft op de rode lijst staat", zegt de bijenkenner. Op die lijst staan soorten die dreigen te verdwijnen. Vooral in landbouwgebieden gaat het slecht.

Behalve het in kaart brengen van de bijenpopulatie in het land, hoopt Biesmeijer dat mensen door de diertjes te tellen ook meer betrokken raken bij het welzijn van de bij, die onze steun dus hard kan gebruiken.

Jaap Molenaar van [bijenstichting.nl](https://www.bijenstichting.nl)
Nieuwsberichten

04/10/2024

Pesticiden die worden aangetroffen in stuifmeel en nectar kunnen een langdurig gevaar vormen voor bestuivers.

Uit onderzoek van Trinity en DCU blijkt dat pesticiden gevonden in stuifmeel en nectar op de lange termijn een gevaar kunnen vormen voor bestuivers. De studie is het eerste multidisciplinaire onderzoek naar stuifmeel en nectar van gewassen en wilde planten in Ierland. De onderzoekers vonden pesticiden in bloemen die niet bedoeld zijn voor het gebruik van chemicaliën, wat een onderschatte bedreiging kan vormen voor bestuivers. De meest gebruikte categorieën pesticiden in Ierland zijn herbiciden, fungiciden en insecticiden. Koolzaad, een gewas dat aantrekkelijk is voor bestuivers, krijgt waarschijnlijk een besmetting van pesticiden uit al deze categorieën. De bevindingen kunnen ons helpen om te begrijpen welke pesticiden gevaarlijker zijn in de Ierse context en om de risico's van verschillende chemische pesticiden effectiever te verminderen. De studie benadrukt het belang om het effect van pesticiden mengsels op bestuivers en andere niet-doelorganismen te begrijpen. De onderzoekers vinden het zorgwekkend dat residuen van bepaalde neonicotinoïden, die bekend staan om hun bedreiging voor bestuivers, nog steeds aanwezig zijn ondanks het verbod van de Europese Commissie in 2018. Ook in Nederland zijn deze middelen sinds 2018 voor buitenteelt verboden. Echter o.a. in oppervlaktewater worden deze stoffen nog steeds gemeten. Des te meer een reden dat deze situatie ook voor Nederland van toepassing is.

Nieuwsbrief regio Breda en omstreken

Nieuws: Doe mee aan de Wintersterfte Enquête 2023/2024

Een wintersterfte-percentage van ruim 25% is afgelopen jaar hard aangekomen in de bijensector. Dit percentage is het hoogst sinds 2009-2010. Welke factoren daarvoor verantwoordelijk zijn en hoe ze elkaar

Nieuwsbrief regio Breda en omstreken

beïnvloeden is niet geheel duidelijk, maar veranderde weersomstandigheden en Varroa zijn mogelijk belangrijke aspecten. Het is daarom van belang de bijensterfte de komende jaren goed in kaart te blijven brengen.

Doet u ook mee?

Bijen@WUR roept zoveel mogelijk bijenhouders op om de wintersterfte enquête van 2023-2024 in te vullen, zodat een zo nauwkeurig mogelijk beeld verkregen kan worden van de wintersterfte van afgelopen winter. Ook dit jaar kan de enquête op de computer worden ingevuld en tevens vanaf de mobiele telefoon. De link naar de enquête staat open van 2 april tot en met 19 april 2024. Na deze datum zal het sterftepercentage worden berekend uit de verkregen data.

De enquête bestaat uit twee delen. U kunt er voor kiezen alleen het eerste deel in te vullen, dat kost slechts 5 minuten. Het wordt echter buitengewoon gewaardeerd als u ook het tweede deel invult (ongeveer 15 minuten). Dat betreft een aanvulling vanuit COLOSS.

Had u geen volken in 2023? Dan hoeft u de enquête niet in te vullen. Had u wel volken in 2023? Wilt u dan eerst de voorjaarsinspectie van uw bijenvolk(en) uitvoeren, voordat u uw bevindingen doorgeeft.

Vul de enquête nu in

Uw deelname wordt zeer gewaardeerd!

Stel uw vraag over de monitor wintersterfte onder honingbijen aan onze expert:

[ing. DJ \(Dirk-Jan\) Valkenburg](#)

[Contact](#)

Thema “lokaal”. (uit: Natuursignalen IVN.)

“wat je van ver haalt is lekker”.

Een uitspraak die maar zeer gedeeltelijk waar is.

Het weerspiegelt wel onze ideeën dat “ver” mooier en beter is.

Onze eigen, lokale, natuur is niet mooi genoeg.

We moeten vooral onze tuinen en parken vol zetten met materiaal van “ver”.

Ons eigen “onkruid” is niet goed genoeg voor onze berm en bloemborders.

Dat is jammer. Want wij, natuurliefhebbers, willen juist dat mensen oog krijgen voor al het moois in onze eigen omgeving.

Daar spannen we ons, samen met anderen, voor in.

De organisatie “Breda, stad in een park” overkoepeld veel initiatieven en stimuleert mensen in hun eigen omgeving aan de slag te gaan.

Iedere postzegel maakt deel uit van een verzameling.

Behalve goed voor onze leefomgeving is het ook reuze gezellig.

Nieuwsbrief regio Breda en omstreken

Goed voor de sociale cohesie noemen we dat.

Want ook sociale cohesie in “lokaal”.

De voorbeelden in Breda e.o. zijn te veel om op te noemen. Groene deals, heet dat.

In veel gevallen zien we wel dat niet altijd inheems plantmateriaal wordt gebruikt.

Daarover doorvragend blijkt dat niet alle buurtbewoners gecharmeerd zijn van “onkruid”.

Dus een rotonde of een plantsoen in een wijk of buurt ecologisch beheren wordt niet door iedereen gewaardeerd. Communicatie is dus van groot belang.

Maar hoe erg is het gebruik van iet-inheems materiaal. Henny Ketelaar geeft in zijn boek “Planten van hier” een handleiding voor een duurzame leefomgeving met een inheemse flora.

Arie Koster zegt in zijn “Plantenvademecum voor wilde bijen, vlinders en biodiversiteit” dat we een eeuwenoude tuincultuur hebben waardoor er planten vanuit de hele wereld in ons land terecht zijn gekomen. “Wat je van ver haalt is lekker / mooi” is dus al een eeuwenoude gedachte.

Namen als Siebold, Douglas, Oudemans en vele anderen herinneren hier aan. Fanatiek planten verzamelaar die vaak door rijke grondbezitters er op werden gestuurd om plantengoed te verzamelen dat nog exotischer was dan dat van de buurman.

Soms hebben we ons vergist. Als we niet oppassen staat ons land binnenkort vol met japanse duizendknoop en ons natte gronden met reuzenspringbalsemien. Schitterende tuinplanten maar een “foutje”. Het ministerie van LNV heeft recent samen met de NVWA een veldgids “Invasie houtige planten in Nederland” uitgebracht. Misschien is het raadzaam deze gids niet te raadplegen.

Mij bezorgde het enkele slapeloze nachten.

Toen ik mijn huis kocht kreeg ik er 80 meter lange haag van laurierkers bij. De *Prunus laurocerasus*. Wie heeft hem niet ?? Nu blijkt het een invasieve exoot te zijn. Ik zal, voor de gemoedsrust van de lezer, geen ander voorbeelden noemen. De lijst omvat 45 soorten.

Dan hebben we het nog niet over de fauna. Evenals de andere “boosdoeners”, de reuzenbalsemien en de japanse duizendknoop, wordt de laurierkers druk door insecten bezocht.

Maar of we de biodiversiteit bevorderen met het aanplanten van dergelijke gewassen is zeer de vraag. Het credo blijft toch “planten van hier” bevorderen de biodiversiteit “van hier”.

Laten we het aanplanten van alle gewassen door de talrijke initiatieven maar zien als een tussenstap naar bewustwording op weg naar bevorderen en herstel van de biodiversiteit. Met als “bijproduct”, sociale cohesie.

Doel blijft “werken aan een duurzame leefomgeving / biodiversiteit”.

Ik heb dan ook groot respect voor al die bewoners die zich bezig houden met prachtige initiatieven.

Samen op weg naar de stip aan de horizon: herstel van de biodiversiteit in onze leefomgeving.

Ontwikkelingen BIJ-Gebouw

In het BIJ-Gebouw zijn we ook weer volop activiteiten aan het uitvoeren, zoals een nieuwe leergang basiskennis imkeren; wasdoek maken en andere cursussen.

De bezoekers van Wolfslaar zullen de komende weken weer volop aanwezig zijn met mooie weer. Op woensdagen en zaterdag zal het BBC volop aanwezig zijn in het BIJ-Gebouw om voorlichting geven aan voorbijgangers en bezoekers.

Verder is er nog steeds aan de buitenkant van alles te zien over planten en een bij-vriendelijke inrichting van de eigen tuin.

De kunstwerken van de eerder genoemde kunstenares Maud Konings zullen een plaats krijgen in ons BIJ-Gebouw.

Verrassing van de Natuurtuin

Mocht je zelf sponsor willen worden of ken je in eigen omgeving bedrijven die dat willen dan kun je ons dit laten weten via het emailadres:

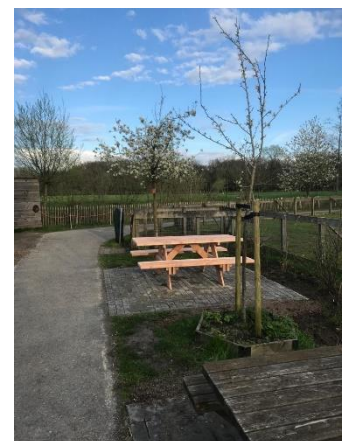
info@bredaasbijenhouderscollectief.nl.

Alles komt op dit moment in herfstdracht, prachtig om te zien.

De picknick tafels zijn geplaatst platen met bijen weetjes en zijn aangebracht.

Zie hiernaast voor een voorbeeld. Is dus klaar!!

Wanneer je een bijdrage direct wilt overmaken kan dat op ons rekeningnummer: **NL68 TRIO 0198 0701 95** t.n.v. **Bredaas Bijenhouderscollectief**.

ANBI status

BBC heeft de ANBI-status (Algemeen Nut Beogende Instelling). Het grootste voordeel van het hebben van een dergelijke status is, dat een donateur van een gift de mogelijkheid heeft om deze gift in aftrek te nemen bij het doen van de belastingaangifte.

Hieronder ziet u deze gegevens.